

knihovna
mff uk

Informace o Knihovně MFF UK v roce 2021

Organizace a personální obsazení Knihovny MFF UK

Knihovna je rozdělena na čtyři oddělení (fyzikální, infromatické, matematické a půjčovnu skript a učebnic). Součástí knihovny je Knihovna dějin přírodních věd (KDPV), tři dílčí knihovny při katedrách a jedna samostatná sbírka.

VEDOUcí KNIHOVNY: Mgr. Jiří Kuča

Vedoucí knihovny má mimo jiné na starosti akvizici knih pro fyzikální sekci a je koordinátorem hodnocení tvůrčí činnosti.

ODDĚLENÍ FYZIKÁLNÍ - Knihovna Františka Závíšky, Ke Karlovu 3, Praha 2

otevírací doba: po-čt 8.30-18.00, pá 8.30-15.00

Bc. Žaneta Floriánová	tajemnice knihovny; personální identifikátory; koordinátor evidence identifikátorů tvůrčí činnosti; koordinátor evidence výsledků tvůrčí činnosti; koordinátor spisové služby pro MFF UK.
Lenka Fuchsová	výpůjční a referenční služby; opravy knižního fondu.
Marcel Goliaš, DiS.	bibliografie a RIV; správa systému OBD; koordinátor evidence výsledků tvůrčí činnosti; koordinátor evidence výsledků tvůrčí činnosti.
Mgr. Milena Kučová	správa knihovního systému; evidence, organizace a správa knihovního fondu; katalogizace a retrokatalogizace; služba Ptejte se knihovny.
Mgr. Kateřina Vrtálková	zástupce vedoucího knihovny; správa e-zdrojů pro MFF UK; správa časopisů fyzikálního oddělení knihovny; meziknihovní výpůjční služba pro fyzikální sekci; katalogizace.

ODDĚLENÍ INFORMATICKÉ, Malostranské náměstí 25, Praha 1

otevírací doba: po-čt 8.30-16.00, pá 8.30-15.00

otevírací doba od 13. září 2021: po, pá 9.00-13.00, st 9.00-13.00, 14.00-16.00, út, čt zavřeno

PhDr. Petra Hoffmannová	vedoucí oddělení; akvizice knih pro infromatickou sekci; evidence a katalogizace knihovního fondu; meziknihovní výpůjční služba pro infromatickou sekci; výpůjční a referenční služby; správa systému Turnitin; koordinátor pro oblast evidence a zveřejňování závěrečných prací.
Pavel Obdržálek do 18. července 2021	výpůjční a referenční služby; správa webových stránek knihovny; správa časopisů infromatického oddělení knihovny.

ODDĚLENÍ MATEMATICKÉ - Knihovna Václava Hlavatého, Sokolovská 83, Praha 8

otevírací doba: po-čt 8.30-18.00, pá 8.30-15.00

Mgr. Jan Cvačka	výpůjční a referenční služby; digitalizace; katalogizace a retrokatalogizace.
Radana Hrušková	vedoucí oddělení; akvizice knih pro matematickou sekci; správa časopisů matematického oddělení knihovny; meziknihovní výpůjční služba pro matematickou sekci; koordinace výměny časopisů za CMUC.
Eliška Janečková, DiS.	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace; správa časopisů matematického oddělení knihovny.
Lenka Jeřalová, DiS.	výpůjční a referenční služby; evidence, katalogizace a retrokatalogizace knihovního fondu; evidence a zpracování kvalifikačních prací.

PŮJČOVNA SKRIPT A UČEBNIC, V Holešovičkách 2, Praha 8

otevírací doba: po-čt 8.30-18.00, pá 8.30-15.00

Květoslava Dobiášová do 31. července 2021	vedoucí oddělení; výpůjční a referenční služby; opravy knižního fondu; správa Knihovny dějin přírodních věd.
Markéta Jiříčková	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace; evidence knihovního fondu.
Marcela Kahounová	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace.
Ilona Levá návrát z MD od 1. září 2021	vedoucí oddělení; výpůjční a referenční služby; opravy knižního fondu; správa Knihovny dějin přírodních věd.

KNIHOVNA DĚJIN PŘÍRODNÍCH VĚD A DEPOZITÁŘ, V Holešovičkách 2, Praha 8

provoz knihovny zajišťuje Půjčovna skript a učebnic

DÍLČÍ KNIHOVNY

Dílčí knihovna Astronomického ústavu UK (Knihovna Augusta Seydlera)

Dílčí knihovna Katedry fyziky atmosféry

Dílčí knihovna Katedry geofyziky

SAMOSTATNÁ SBÍRKA

Knihovna Ústavu částicové a jaderné fyziky

Provoz dílčích knihoven a samostatné sbírky je zajišťován příslušnými katedrami; akvizici a vstupní zpracování dokumentů provádí centrálně fyzikální oddělení Knihovny MFF UK.

Aktuální stav knihovního fondu

počet knihovních jednotek celkem:	179 269
počet předplácených časopiseckých titulů celkem:	166
počet záznamů knihovních jednotek v katalogu:	162 087

Rok 2021 – souhrnná data o knihovně

počet aktivních uživatelů:	1 212
přírůstek knihovních jednotek:	711
počet e-knih v trvalém nákupu:	2 199
počet realizovaných výpůjček:	13 675
z toho prodloužení:	4 272
počet MVS požadavků pro jiné knihovny:	92
počet MVS požadavků pro naše uživatele z jiných knihoven:	63
počet zhotovených stran kopií:	1 519
počet výpůjček vrácených prostřednictvím návratových boxů:	1 315

Náklady na literaturu v celkové výši 5,96 mil. Kč (sekce fyziky 3,32mil. Kč, sekce informatiky 1,23 mil. Kč, sekce matematiky 1,05 mil. Kč a provoz knihovny 0,36 mil. Kč) byly hrazeny z provozních peněz jednotlivých sekcí, provozních peněz knihovny a z grantových, popř. projektových, prostředků. Z výše uvedených zdrojů bylo nakoupeno 459 knih v úhrnné hodnotě 0,55 mil Kč (sekce fyziky 125, sekce matematiky 42, sekce informatiky 128 a pro půjčovnu skript a učebnic 164 knih).

Z provozních prostředků knihovny byla dokoupena studijní literatura za celkem 0,06 mil. Kč.

Dalším zdrojem akvizice, a to především tištěných periodik, byla výměna za časopisecké tituly vydávané fakultou Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae a The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics. Počet takto získaných časopiseckých titulů: 113, počet časopiseckých titulů získaných darem: 87.

V roce 2021 knihovna zpracovala a zařadila do fondu 248 knih, které získala darem.

V roce 2021 knihovna vytvořila 252 nových autorit a opravila 297 stávajících autorit. V rámci retrokatalogizace fondu uloženého v depozitářích fyzikálního oddělení knihovny v Troji pracovníci knihovny zpracovali 1 062 jednotek. Do Souborného katalogu ČR bylo v roce 2021 přijato z Knihovny MFF UK celkem 793 bibliografických záznamů monografií.

Elektronické informační zdroje (EIZ)

Celouniverzitní a oborově nejvýznačnější elektronické informační zdroje jsou pořizovány prostřednictvím projektu Národní centrum pro elektronické informační zdroje (CzechELib) z OP VVV (2018-2022). Dotace z projektu činí 70 % na bibliografické databáze a 50 % na ostatní zdroje. V tomto projektu jsme zastupováni Ústřední knihovnou Univerzity Karlovy.

Celouniverzitní informační zdroje byly v roce 2021 hrazeny centrálně z rozpočtu Univerzity Karlovy:

- bibliografické, citační a analytické databáze (Web of Science, Scopus a InCites),
- databáze elektronických časopisů (EBSCO Academic Search Ultimate, Elsevier ScienceDirect Freedom Collection, JSTOR Arts & Science I-III, Oxford Journals Full Collection, SpringerLink, Taylor & Francis ML, SSH a ST Collections, Wiley Online Library Journals a časopisy Nature a Science),
- databáze elektronických knih (EBSCO eBook Academic Collection, Bookport).

Fakulta si mimo to v rámci projektu CzechELib sama pořizuje: *American Institute of Physics – Complete*, *American Physical Society e-Journals - kolekce APS ALL*, *Annual Reviews - Physical Sciences Collection*, *IOPscience*, *Nature Nanotechnology*, *Nature Physics*, *SCOAP3* a v roce 2021 se zapojila i do nákupu *elektronických knih* v rámci projektu *SCOAP3* pro fyzikální sekci, *ACM Digital Library* a *IEEE/IET Electronic Library (IEL)* pro inženýrskou sekci, *American Mathematical Society Journals* pro matematickou sekci a pro inženýrskou a matematickou sekci dohromady *MathSciNet*.

S ohledem na to, že v roce 2022 bude stávající etapa projektu CzechELib končit, fakulta a knihovna se zapojily do pracovní skupiny zástupců všech fakult Univerzity Karlovy a Ústřední knihovny Univerzity Karlovy, aby po zmapování poptávky po elektronických informačních zdrojích navrhly e-zdroje, které budou poptávány z nového projektu na roky 2023-2027 jak pro fakultu, tak pro celou univerzitu (tzv. páteřní zdroje). Složení páteřních zdrojů a jejich financování z centrálního rozpočtu univerzity bylo na samém konci roku 2021 odsouhlaseno Akademickým senátem Univerzity Karlovy.

Aktualizovaný přehled všech dostupných elektronických informačních zdrojů je umístěn na Portálu elektronických zdrojů UK (PEZ) na stránce <https://ezdroje.cuni.cz>.

Přehled informačních zdrojů spoluvytvářených Knihovnou MFF UK

Portál elektronických zdrojů Univerzity Karlovy (PEZ):	https://ezdroje.cuni.cz
UKAŽ-centrální vyhledávač Univerzity Karlovy od A do Ž:	http://ukaz.cuni.cz
Bibliografie:	https://www.mff.cuni.cz/cs/knihovna/bibliografie
Repozitáře závěrečných prací UK:	http://www.cuni.cz/UK-4427.html

Programové vybavení knihovny

- systém Aleph 500 v. 22.1.4 (moduly katalogizace, výpůjčky, akvizice, meziknihovní výpůjčky), integrovaná součást Centrálního knihovně-informačního systému UK (do konce srpna 2021);
- systém na správu elektronických zdrojů Verde, linkovací server SFX, EBSCO Discovery Service (UKAŽ) (do konce srpna 2021);
- integrovaná knihovně-informační platforma ALMA (od září 2021);
- Centrální vyhledávač UKAŽ nahradil a sjednotil funkce původního knihovního katalogu UK (CKIS), linkovací serveru SFX a discovery služby EDS (od září 2021);
- systém pro dlouhodobou archivaci a správu elektronických dokumentů DSpace;
- Digitální knihovna Kramerius;
- systém pro elektronické odevzdávání a hodnocení obsahu seminárních a závěrečných prací Turnitin;
- systém pro sběr a správu bibliografie OBD.

Bibliografie pracovníků MFF UK

Ke zpracovávání bibliografie zaměstnanců fakulty je používán systém *OBD*. Knihovna v roce 2021 zpracovala 1 968 bibliografických záznamů zaměstnanců fakulty, z nichž 1 586 vyhovělo požadavkům *RIV*. Bibliografie pracovníků fakulty je dostupná na stránce <https://www.mff.cuni.cz/cs/knihovna/bibliografie>.

Knihovna také poskytuje konzultace všem zaměstnancům fakulty při vytváření osobních identifikátorů, vkládání a editaci záznamů publikační činnosti do *OBD*.

Rok 2021 – shrnutí

Činnost knihovny, stejně jako celé fakulty, v roce 2021 silně ovlivnila pandemie nemoci COVID-19. Do konce května 2021 byly všechny pobočky knihovny a její studovny uzavřeny pro studenty a veřejnost. Už z minulého roku knihovna měla dobrou zkušenost se systémem tzv. *distančních výpůjček*, kdy studentům i zaměstnancům fakulty na jejich e-mailovou žádost zasílala poštou požadovanou literaturu na území České a Slovenské republiky. To se ukázalo ještě důležitější při březnovém tzv. tvrdém lockdownu, kdy obyvatelé nesměli opustit území okresů, kde právě pobývali. V tomto zasílání se pokračovalo do konce června a v opodstatněných případech i dále, hlavně při podzimní vlně nemoci. Knihovna studentům vyšla vstříc i nastavením delších výpůjčních lhůt, prodlužováním výpůjček, pozastavením nárůstu zpozděného apod.

Na začátku roku došlo ke změně dislokačního výměru fyzikálního oddělení knihovny na Karlově, kdy byla knihovně odebrána 1 místnost kanceláře pro potřeby Katedry chemické fyziky a optiky. Na základě toho došlo k drobné úpravě prostor knihovny, kdy byla rohová studovna přepažena a vznikla tak menší samostatná studovna.

V roce 2021 byl dokončen projekt nových knihovních webových stránek. Nové stránky byly spuštěny v červnu a plně korespondují se stylem stránek používaných na fakultě.

Po přesunu infortických skript a učebnic do Půjčovny skript a učebnic v Troji v roce 2020 byl následně snížen počet pracovníků v infortickém oddělení knihovny na Malé Straně na jednoho a od poloviny září upravena otevírací doba na pondělí a pátek 9.00-13.00, středa 9.00-13.00, 14.00-16.00 v úterý a čtvrtek je zavřeno.

Po delší době příprav byla v září 2021 spuštěna nová integrovaná knihovně-infortická platforma ALMA, která na Univerzitě Karlově nahradila dosluhující knihovní systém Aleph s knihovním katalogem a všechny dosavadní vyhledávací systémy e-zdrojů (Portál e-knih, Portál e-časopisů atd.). Její centrální vyhledávací nástroj UKAŽ umožňuje prohledávat současně tištěné, digitalizované i elektronické infortické zdroje z jednoho místa a po přihlášení k uživatelskému účtu využívat vzdálený přístup k elektronickým infortickým zdrojům, spravovat své výpůjčky a např. ukládat rešeršní dotazy. Knihovnicům ALMA přinesla integraci všech knihovnických činností: akvizice, správy licencí elektronických infortických zdrojů, zpracování tištěných dokumentů, správy požadavků čtenářů, výpůjčních služeb atd.

Na základě rozhodnutí Kolegia děkana a na to navazujících Opatření děkana č. 21/2020 a č. 4/2021 byla v období od ledna (resp. od 10. prosince 2020) do konce září 2021 zrušena povinnost odevzdávat listinné verze závěrečných prací. Vedení fakulty pověřilo knihovnu tiskem a vazbou kvalifikačních prací pro účely obhajob. Knihovna rozeslala na příslušné oborové komise

152 těchto prací (37 kusů k únorovému termínu, 63 kusů k červnovému termínu a 52 kusů k zářijovému termínu obhajob).

Plány na rok 2022

- přestěhování fondu knihovny uloženého v prostorách Archivního a depozitního střediska Lešetice do depozitáře knihovny v Troji a do trezoru na Malé Straně;
- převod závěrečných prací do Archivu UK (zpracované práce do roku 2018);
- revize a začlenění fondu dílčí knihovny Katedry fyziky atmosféry do Půjčovny skript a učebnic v Troji;
- malá výstava v prostorách pobočky knihovny na Karlově k výročí 70 let fakulty;
- zapojení se do celofakultního školení BOZP a školení řidičů - technická podpora a obsahová náplň školení v systému Moodle.

Zpracovala K. Vrtálková za spolupráce všech zaměstnanců Knihovny MFF UK 6. května 2022.